

Előfizetési árak:
 A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre . . . 8 frt — kr.
 Negyedévre . . . 2 — —
 Helyben házhöz hordva:
 Egész évre . . . 10 frt — kr.
 Negyedévre . . . 2 frt 50 kr.
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre . . . 12 frt — kr.
 Negyedévre . . . 3 — —

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik minden nap a hétfői és ünnep utáni napok kivételével

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Apáczai u. 3. sz.

A szerkesztőség kéziratok visszaadására vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 4 kr.

NAGYVÁRAD, június 7.

Június 8.

Jubileumra kellene készülni oda át a szomszéd országban, mert császáruk 50 éve ül országuk trónján, de nincs hangulat hozzá. A szomszéd ország népei csak azt látják, amit gyűlölni lehet, a jubilálásra nem érnek rá.

Nálunk csak évforduló van, nem jubileumi, szürke 31-es számú évforduló, s mégis ünnepélyes hangulat száll az egész országra, mert királyunk napja ez a nap s ilyenkor nem tudnánk gyűlölködni, csak az örömhöz van hangulat.

Egy uralkodója van a két nemzetnek, mégis oly különböző a hangulat a két országban. Oda át szét huznak, itt a mi országunkban tömörülnek a trón körül, oda át meginog az alkotmány, nálunk királyi szó ércz szobrokba vési történelmünket.

Nálunk nagy viharok voltak nemzet és király között és mégis megértették végre egymást nemzet és király, oda át csendesebb volt mindig a világ és egymást sem értik a nemzetiségek.

Mi okozza ez anomáliát?

Törvénykönyvünk, az 1867: II. t.-cikkben őrzi a királyi hitlevelet és esküt, mely által oly hosszú idő után ismét összeforrt a nemzet és király.

A hitlevélben minden keserű szó kerülve van és biztosan jelölve meg az a mód, mely a békét megszerezte.

Megemlíti a hitlevél, hogy 1848.

decz. 2-án Olmüczben kelt lemondó levél által V. Ferdinándtól, Ferencz Károly szintén lemondván, felséges Urunk vette át az uralkodást, de »közbe jött sulyos akadályok miatt, az 1791. évi III. t.-cz. által előirt határidő alatt a koronázás meg nem történhetett.«

Később 1861. évben »a fenforgott viszonyok és nehézségeknél fogva, ismét nem teljesülhetett a koronázás.«

Végre az 1865. decz. 10-ik napjára össze hívott országgyűlésen, írja a hitlevél »Hosszabb tanácskozások után Isten kegyelméből sikerült atyai szívünk öröme az alkotmány visszaállítása által elhárítani azon nehézségeket, amelyek miatt királyi fölavatásunk és koronázásunk eddigelé elhaladt.«

Igen! mindig az alkotmány volt az az alap, melyhez a magyar korona, vagy mint törvénykönyvünk nevezi, az ország szent koronája hozzá volt forrva, ha az alkotmány elveszett, a korona is csak ékszerre lett, mely nem bírta többé az előbbi varázst, az alkotmány az a glória a korona körül, melynek sugara tüzet tud gyújtani a nemzet szívében és tűzbe tudja hajtani érte.

Ezt megértette és értékesítette 1867. jun. 8-án a király, midőn minden akadályt elhárított az alkotmány visszaállítása által és megkoronáztatta magát. És a nemzet is rögtön meg érezte a korona visszatért glóriájának fényét és ősi hűséggel tömörült köré, ősei szent koronája köré.

Ezt a loyaltást is megértette kirá-

lyunk és tudja, érzi, hogy nem lehet vész, vagy megpróbáltatás, mely ezt a népet eltántoríthatná, ha együtt van alkotmánya és szent koronája.

Oda át pedig nincs szent korona, csak a császári ház koronája; nincs történelmileg fejlődött alkotmány, melybe gyökereit eresztette volna a korona, csak törvény halmazat, mely idő szerint parlamenttel hozatott, vagy a nélkül; nincs nemzet, mely életét, vérért ajánlotta volna törvényes uráért, csak össze pre-selt nemzetiségek egy ur alatt.

Mi történelmi alapon fejlődött alkotmányunkkal úgy vagyunk ez országban, mint aki bekerítette birtokát, oda át úgy vannak törvényeik alatt, mint akiket bekerítettek. Mi fentartjuk és erősítjük ezt a kerítést, mely véd, oda át gyengíteni akarják, hogy ki juthassanak belőle, mert szorítja őket.

Mi erősödni akarunk itthon, ők az erősekhez igyekeznek idegenbe, ki a szláv-ság, ki a németiséghez.

Hisszük, hogy ez sem kerüli ki az uralkodó figyelmét. Nem csak bizni fog bennünk, de csak bennünk fog bizni. Nem mint osztrák császár uralkodik Magyarországon, de elközeleg az idő, mikor mint magyar király fogja csendre parancsolni a széthúzó osztrák tartományokat.

A monarchia sulypontja természet-szerűleg is ide gravitál, de ha a politika el is vonná innen, ide fogja helyezni a király szíve, a nemzet hű szívébe.

P—y.

A „TISZANTUL“ TARCZAJA.

A morfinista.

Írta: Votlisky Antal.

Volt nekem egy szerencsétlen barátom. A boldogtalan annak az utálatos szenvedélynek dobta magát a karjaiba, a melynek a neve morfinismus. Miféle szenvedéseken és gyötrelmeken kellett keresztülmennie, hogy idáig jutott? Csep-penkint oltotta magába a halált. Nem olyan halált, amely rendesen éri az embert. Félelmes, borzasztó halál ez, mely már akkor elejti az embert, mikor még él.

Az én barátom csak árnyéka volt az embernek. Az utcán, ha néha kiment — balga, tétova szemeit nyugtalanul szét hordozva tá-molygott tovább. Ha meg hazajött, belerogyott egy székbe, fakó szürke arcát egy irányba meresztve, mozdulatlanul bámult, bámult előre kifejezéstelen szemeivel.

Borzasztóak voltak azok a szemek! Ha az emberre nézett velük, hát visszariasztott annak a végtelen semmisségnek a kifejezése, ami bennük megnyilatkozott. És félelemmel töltött el az a balgaság, ami kirítt belőlük. Az a tétova balgatagság, mely hasonlított egy halálraszánt emberéhez, aki mindenre képes. Pedig azokban a végtelen semmisséget kifejező visszariasztó szemekben volt valami, ami az embert ijedsége mellett is odakötötte magához. Olyan hatást tettek azok a szemek az emberre, mint valami

rettenetes álmom, mikor az ember kétségbeesetten menekülni akar valamitől és bénák a tagjai.

És mi volt e mellett a test! Sötétbarnává összeaszott rom.

Mikor — magában igen sokszor — feltúrte karjairól az inget, hogy beleszúrja magába azt a fényes, kis, hegyes csövet, melyen keresztül hajszálnyi vékony sugárban folyt be a méreg, undorral vegyes iszonyattal fordultam el. A karon végig a szúrások nyomai látszottak, hely-lyel közzel meg volt csomósodva a bőr alatt az ideg vagy mi. Az egész kar a holt ember benyomását tette. Ha az arcra tekintettem, az is. A mi az életre emlékeztetett, az csak az a végtelen semmisség volt, ami oly bántón tört elő a szemből.

Együtt laktunk egy darabig.

Esténként én korán lefeküdtem, míg ő, a morfinista leült a lámpa elé. Odaszögezte a szemét és lassan lassan szurta magába a kis tűt, a mely cső is volt egyszersmind. Aztán igen sokáig mozdulatlan maradt, teljesen mozdulatlan, mintha ott ültében szélütés érte volna.

Gyakran megesett, hogy világos reggel is így találtam.

A félelmes mozdulatlanságból csak az ragadta ki mikor vontatott, monoton hangon beszélni kezdett. Senkihez sem beszélt, de mintha mégis irányozta volna valahová szavait.

Fel felriadtam néha álmomból ezekre az érthetetlen szavakra. Akkor is ugyanolyan mozdulatlansággal meredt ott a széken, a szemei ugyanazon helyzetben szügeződtek oda a lám-

pára, mint azelőtt. Egyik kezével gépiesen nyúlt oda karjához, amelyből kicsüngött a beszűrt tű.

Elgondolkoztam ilyenkor. Ez hát az a sok-szor magasztalt állapot, a mi a befecskenedést követi? Az a gondatlan, boldog érzéketlenség!

Gondolataimban megzavart barátom egy-egy élesebb szava. De ő a nélkül, hogy várta volna, hogy kérdezősködjem, hadart tovább.

Egy reggel ágya mellett az éjjeli szekrény-kén egy jókora üveget pillantottam meg. Az üvegen halálfej volt, tehát méregnek kellett lennie. Homályosan úgy emlékeztem, hogy az üveg este telve volt. Reggel ijedten észleltem, hogy teljesen üres. Az ágyon a szerencsétlen ember mozdulatlanul, mereven feküdt. Be volt fordulva a fal felé.

Öszlőszerű sejttelemtől üzve odaugrottam az ágyhoz és erősen megráztam az ember alakot. Felébredt.

Örvendtem. Tehát nincs baj!

Amint azonban szemébe néztem, vissza-ijedtem. Az a fagyasztó semmisség fokozott mértékben tört ki belőle. Megrettenéssel gondoltam: Hátha ez öngyilkos akart lenni?

Aztán célzásokat tettem erre. De ő csön-desen, ugyanazon bamba arccal megcsóválta a fejét és elmondta, hogy az elemészthetetlen vágy sarkalta őt éjszaka, hogy minél többet és többet oltson be magába a méregből.

Ezután szokott vontatott hangján hangsúlyozás nélkül kezdett el gyorsan beszélni. Elmondta, hogy minden baját felejt ilyen befecskenedés után. És boldog, érzéketlen állapot

Az autonómiai előkészítő bizottság ülése. A kath. autonómia előkészítésére kiküldött 9-es bizottság június hó 20-án délután 4 órakor a főrendiház földszinti bizottsági termében ülést tart. A bizottság ülésén városunkból dr. Horványi Gyula, mint a 9-es bizottság előadója vesz részt.

ORSZAGGYÜLES

A főrendiház ülése.

Budapest, jun. 7.

Gróf Károlyi Tibor elnökle alatt a főrendiház ma délelőtti ülést tartott.

Az aratási sztrájk.

Mindjárt a napirend előtt felállott Vécsey József báró és interpellálta a belügyminisztert, hogy a fenyegető aratási sztrájjal szemben mit szándékozik tenni? Az izgatásokat meg kell szüntetni; ama határvonalat, hol a büntet-hetőség kezdődik meg kell szabni. Reméli, hogy ha a gazdák a sztrájk folytán be nem vehetik földjeiket, a kormány leszállítja a földadót.

Ezután az elnök megemlékezett Lipót kir. hercegről, majd elfogadtak egy csomó apró javaslatot.

A nem katolikusok kongruája.

Következett a *lelkészi jövedelmek kiegészítéséről* szóló javaslat tárgyalása.

Metianu János aradi gör. kel. püspök szólalt föl legelőször. A javaslat ügyében — ugymond — a gör. kel. román egyházkerület egy kérvényt adott be a képviselőházhoz, de a kérvény már elkészt. Ő tehát itt olvassa fel a kérvényt, melynek tartalma, hogy ők a *kikötött feltételekkel sem fogadhatják el* a javaslatot, mely beleavatkozik az egyház és lelkészei közti viszonyba, még az egyház fe-gyelmi jogát is korlátozza. Hat. javaslatot ad be, hogy a kormány a gör. kel. román egyház kerület meghallgatásával, azok autonómiáját nem sértő új javaslatot adjon be.

Solymossy Ödön báró a javaslatot el-fogadja.

Prónay Dezső báró szintén elfogadja, de aggodalmi vannak, mert a jól dotált kath. papság nem lévén rászorulva a segélyre, ugyanazon viszonyban marad a kormánnyal,

mint eddig. De a többi egyházak lelkészei, kik a segélyre rá fognak szorulni, függő viszonyba kerülnek az állammal.

Ezt nem lehet tagadni.

Emint Kelemen szerint már 1848-ban megígérte a király a lelkészek helyzetének ja-vítását. A kultuszminiszter a nemzeti becsü-letnek tett eleget, midőn a javaslatot beadta.

Végül Wlassics, Esterházy, Zichy Nándor és még néhány főrendiházi tag felszólalása után letárgyalták a javaslatot.

A képviselőház ülése.

Budapest, június 7.

Szilágyi Dezső elnök az ülés megnyitása után több kérvényt mutatott be a földadó le-szállítása és a *tőzdeadó* behozatala iránt.

Elfogadta azután a Ház a tegnapi tárgyal-t javaslatokat harmadszori olvasásban.

A pozsonyi állami kórház.

Gajári Ödön előadó a pozsonyi állami kórház kibővítéséről szóló javaslatot elfoga-dásra ajánlotta.

Thaly Kálmán a Ház figyelmét felhívja a javaslatra és azt elfogadásra ajánlja.

Major Ferencz a néppárt nevében szin-tén elfogadta a javaslatot általánosságban.

Perczel Dezső belügyminiszter örömmel veszi tudomásul, hogy a Ház javaslatát egy-hangulag elfogadta. A maga részéről megígéri, hogy a jelen javaslat által megszavazott 340000 frttal a szükséges kibővitéseket azon-nal munkába véteti.

A javaslatot ezután részleteiben is elfo-gadta a Ház.

A betegápolási költségek.

Crausz István előadó ismertette ezután a nyilvános betegápolás költségeinek fedezéséről szóló javaslatot és azt elfogadásra ajánlotta annál is inkább, mert a jelen javaslat köz-igazgatási vagy pénzügyi reformot nem jelent.

Eötvös Károly kijelenti, hogy a javaslatot a részletes tárgyalás alapjául el nem fogadja azon oknál fogva, mert a javaslat 14. §-a a részletek végrehajtását teljesen a kormányra bizza.

Kétsége van a javaslat iránt már csak azért is, mert ujabbban a legbölcsebb törvé-nyeink is a helytelen végrehajtás által csak rosszat eredményeznek, mert végrehajtásban immár a megyei rendszer összetörése után, semmi része a felvilágosodásnak.

A 14. §. pláne az egész végrehajtást a belügyminiszterre ruházza. Ekkora jogot egy embernek nem lehet, nem szabad adni.

Fölötte félő, hogy a javaslat által a mi-niszternek szabad beavatkozása lesz a nyilvá-nos kórházak és szanatoriumok adminisztrá-cziójába és a díjtételek megállapításába.

Meg kell állnunk végre azon az uton, foly-tatja Eötvös, melyen a törvényhozási jog kö-rébe eső dolgokról való intézkedést eljárszuk a rendelkezési jog folytonos kiszélesítése által a kormány kezébe.

Indítványozza, hogy a javaslatot vegyék le a napirendről, addig míg a kidolgozott ter-vekkel együtt vissza nem terjesztheti a kor-mány a Ház elé a javaslatot.

Pótadó haszon nélkül.

Buzáth Ferencz: A betegápolás radikális megoldását követeli. Nem helyesli azt, hogy a kormány ezen újabb javaslattal is *csak átme-neti* időre kíván intézkedni. Nem igazságos a *pótadónak* az a megállapítása, a mely a jelen javaslatban foglaltatik, már csak azért sem, mert az *új teher mellett sem nyújt biztosíté-ke*l arra nézve, hogy néhány esztendő múlva a betegápolási alap elégtelen lesz a betegápolás költségeinek fedezésére. Majd azt fejtegeti, hogy ezt az új alapot olyan kiadással terheli a ja-vaslat, melyet eddig a kincstár viselt.

Nem fogadhatja el a javaslatot annak ideiglenes volta miatt sem.

Pártja nevében kijelenti végül, hogy a ja-vaslatot sem általánosságban, sem részleteiben nem fogadja el.

Öt perc szünet.

Szegény embernek — nincs pénz.

Szünet után Komjáthy Béla szólalt fel el-sőnek. A javaslat ellen nem csak az ellenzék, hanem a szabadelvű párt több tagja is súlyos kifogásokat emelt a pénzügyi bizottságban és így nem áll az a mit az előadó mondott, hogy a javaslat közmegelegedést keltett.

Elismeri, hogy első sorban a társadalom van hivatva e kérdések megoldására, a hol ez akár anyagi, akár erkölcsi erejénél fogva a fe-ladatra képtelen, ott az állam kötelessége segí-teni a bajon.

De ha minden is úgy volna, a hogy az előadó ur ma mondotta, akkor sem volna ké-pes a jelen javaslat szomorú közegészségügyi viszonyainkat megjobbitani.

A *szegény emberek gyógyítására nincs pénz*, de ha a kormánynak szükséges van *harmincz millióra*, nem kérde, hogy van-e pénz? (Helyeslés a szélsőbalon). Mindig terem-tettek pénzt, a szegény ember utolsó párnája árán is, de ha szegény ember segélyezéséről van szó, akkor soha sincs pénz. (Igaz! Ugy van! a balon). Minő sivár, minő kétségbeesítő az Önök politikája t. kormány! A szegényügy terén a kormány csak egyet ismer — az eltolonezo-

fogja el. Gondatlan, semmi vágya nincs, csak egy, hogy ez az állapot mindég fenn maradjon. És ilyenkor újra előveszi a kis üvegcset, a mely-ben a méreg van, s a tüszerű csövecskével töb-bet és többet visz be a testbe a halálból.

Igy volt ez éjszaka is. Aztán újra befordult a fal felé, ugyanazon érzéketlenség fogta el. Aludt tovább.

Ezt látva jó gondolatom támadt. Össze-szedtem összes mérgekkel telt üvegecskéit és nagy gyorsan elrejtettem a saját ágyam alá.

Aztán meghagyva otthon, hogy hová me-gyek, eltávoztam gondatlanul, s nyugodtan mint aki jó tettet vitt véghez, mert megmentett egy ember életéből egy pár napot.

Másfél óra múlva egy hordár jött hozzám nagy sebbel lobbát, hogy azonnal siessek haza. Ismét balsejtelmek fogtak el. Hátha valami érte azt a szegény embert ezután az éjszaka után. Rohantam haza.

Félelmes látvány volt az, ami elem tárult. Az én barátom ott ült szétdúlt arczczal az ágya szélén. A szürke, fakó arczon iszonyu két-ségbeesett vergődést láttam az érzéketlenség helyett. A szegény emberről a ruhák szertelőgtak lefelé, míg teste nyomorultan zsugorodott össze. Leirhatatlan az a kifejezés, ami a nyomorult arczán tükröződött. Nem emlékszem, hogy va-laha láttam volna ilyet. Egyszer talán, mikor egy dühöngő örült anyát láttam, aki a gyerme-két akarta széttepní, de le volt fogva. Szegény

barátom arczkifejezése talán ehhez hasonlított némileg, de mégis nagyobb hatást tett rám, mert ezen a rettenetes arczon egynéhány vastag könnyecsepp pergett lassan lefelé.

Mikor beléptem az ajtón, örült mozdulat-tal ugrott fel az ágy széléről. Aztán ismét visz-szahanyatlott és rekedt, rikácsoló hangon hö-rögte:

— A morfiumot! Hová tetted? A hang-ban a kétségbeesés és vágy olyan vegyülete volt meg, amely azonnal megértette velem a hely-zetet.

Tehát ismét befecskenedezni akart és mi-kor nem találta mérgeit, a ki nem elégitett szen-vedély örjögő állapotba helyezte.

Némán mutattam az ágy alá.

A mohóság, a melylyel odarohant és elő-rántotta a mérgeket, emlékeztetett engem arra, mikor egyszer gyermekkoromban az állatsereg-letben egy éhezett oroszliánt láttam az oda-dobott husra rohanni.

Reszketve fogta az üvegeket és a tűt, mi-közben a verejték el-el tűnt elhalványodott ar-czáról. Aztán nyögve és ingatag kezekkel ve-zette karjához a tűt és szúrta mélyebbre mé-lyebbre, minden nyomásnál egy egy megköny-nyebbült sóhajt bocsátva ki ajkán.

Ez a kép engem annyira felizgatott, hogy rettenetes gondolatokkal siettem el hazulról, csak hogy ne lássam tovább.

Délben, mikor hazamentem, az én baráto-

mon nyomát sem láttam a reggel lefolyt ese-ménynek. Nyugodt, érzéketlen egykedvűséggel ült mint rendesen, sőt fonnyadt arczán még egy mosolyoszerű mozdulatot is észleltem. Ez a mo-soly azon a halott arczon olyan visszatetsző volt.

Én azonban mégis örültem ennek. Gyors elhatározással leültem mellé és dicséretes buz-galommal kezdtem neki beszélni mindenfeléről. Nemes szándék támadt fel bennem, le akartam őt beszélni erről a rettenetes szokásról, meg-akartam menteni az életnek, ki akartam őt ra-gadni a szenvedély karjaiból. És összeszedtem minden ékesszólásomat. Beszéltem meggyőző erővel, csodás kitarással a morfinizmus rette-netes hatásáról, káros voltáról. Hogy, mikép teszi tönkre az életet. Ezt a szép életet, a melyet minden nyomor és küszködésünk daczára is oly nehezen tudunk otthagyni. Csak a szent cél lebegett előttem, hogy megmentsek egy éle-tet az életnek és ez az ideális cél ékesszólóvá tett engem, aki különben szűkszávu vagyok.

Elővettem minden fegyvert.

Barátom borzadt a szanatoriumoktól. Én fenyegettem, hogy szenvedélyét tudrára hozom a világnak, a hatóságoknak, a melyek kénysze-riteni fogják a rokonokat, hogy őt sanatóriumba vigyék. Ott majd leszokik iszonyu szenvedé-lyéről.

Hosszu érveléseim között még szentimentá-lis, érzelmi dolgokat is megpenditettem. Végre

zást Ki gondol ma arra, hogy mi történik a napról-napra ismétlődő *építési szerencsétlenségek*nél elpusztult munkások hátramaradt családjaival? A kormány évekig kutatja, hogy kit terhel a felelősség, ki tartozik kárpótlást nyújtani az árva családnak(?) ezalatt pedig a szegény család el is pusztulhat.

Úlés végén Polonyi Géza beszélt a javaslat ellen.

Lövés a törvényházban.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, jun. 7.

Nagy riadalmat okozott ma az alkotmány-utcai törvényszéki palotában két egymásután elhangzó lövés. Délfelé járt az idő s a folyosó tele volt emberekkel, mikor a büntető járás-bírószág földszinten levő helyiségei előtt Horváth Bálint újpesti gépész revolvért rántott s kétszer lőtt a föld felé. A golyók egyike Schwartz Mór újpesti korcsmárost érte, akit a mentők nyomban elszállítottak.

Egy rendőr, aki a lövöldöző ember közelében állott, rögtön rátette kezét a merényletre s felkísérte Halász kir. ügyész elé. Schwartz Mór pedig, akit a lövés talált, ezalatt megvizsgálták a mentő-egyesület helyiségében. A golyó bokájába furódott s szerencsére csak jelentéktlenebb sebet ütött, melyet a mentők kimostak és bekötöztek.

Horváth Bálint, mikor a kir. ügyész felelőségre vonta, megtagadott minden felvilágosítást s csak ezt hajtogatta:

— Vigyenek Kürthi bíróhoz!

A rendőr aztán odavezette dr. Kürthi József bíróhoz, aki előtt ép egy végtárgyalás folyt. Amint hamarosan kiderült, a merénylet tulajdonképp azzal a szándékkal jött a törvényházba, hogy a bírót fogja lelőni és a folyosón csak véletlenségből sült el revolvéré. Egy pörös ügyből kifolyólag forralt boszút Kürthi ellen Horváth. A múlt hónapban egy tárgyalása lett volna, de azt Kürthi bíró, mert már előre is fenyegető és becsümlő leveleket kapott Horváthtól, átadta tárgyalás végett kollegájának, Szabó Géza kir. járásbírónak. A levél azt az impressziót tette, hogy Horváth örült.

A tárgyalás ma, mikor a rendőr és Horváth Bálint a terembe léptek, egy pillanatra abbamaradt s az előbbi jelentette:

Tek. bíró ur! Előállítottam ezt az embert, mert lövöldözött a folyosón.

— Nini, hisz ez Horváth! szólta a bíró, ki tüstént felismerte emberét.

— Ugy-e ismer? felelte ez fenyegető közmozdulattal.

— Hát mit csinált maga?

— Majd akkor legyen kíváncsi, ha magára kerül a sor...

Kürthi bíró izgatottságát leküzdve nyugodt hangon folytatta:

— Jó lesz felhagyni ezekkel a dolgokkal.

— Nem hagyok, ha az életembe kerül is. Aztán nyers hangon, újra fenyegetőzve tette hozzá:

— Legyen nyugodt, magára kerül a sor, ha addig élek...

— Hisz maga örült, — szakította félbe Kürthi bíró a bosszuért lihegő embert. A rendőrnek pedig odaszólt:

— Vigye a főkapitánysághoz!

— Hogy megvizsgálják az eszemet? Ne féljen van elég eszem s ez még a maga életébe fog kerülni!

Horváthot, akinek minden szavából kitűnt, hogy nincs rendén az elméje, a rendőr erre rögtön átszállította a főkapitánysághoz, ahonnan azonnal a megfigyelő osztályra fogják vinni.

Fennebb említettük, hogy Horváth, ki a kedvesséval állt pörben, egy piszkoló levelet írt volt a bírónak, azzal gyanúsította őt, hogy — a leány megvesztegette. Ezenfelül minden féle fenyegetésekkel is illette s aztán a levelet ajánlottan elküldötte neki, Kürthi bíró akkor felküldte a levelet az igazságügyminiszterhez s kérte, hogy Horváth ellen hivatalból eljárást indítsanak. A miniszter azonban ezt nem tartotta szükségesnek s csak annyi történt, hogy a pört, mely előbb Kürthinél volt, Szabó járás-bíró kapta, akinek szintén kellemetlenségei voltak a tárgyaláson a megbomlott elméjű emberrel.

UJDONSÁGOK.

TÁJÉKOZTATÓ.

Junius 8. A N. Nemzeti Szövetség vál. ülése.

Junius 8. A Tribuna Poporului sajtópöre.

Junius 10. Biharmegyei gazdák kirándulása Mezőhegyesre.

Junius 10. Városi közgyűlés d. u. 8 órákor.

sok beszéd után sikerült rávennem, hogy nem fog többé morfiumot befecskendeni magába.

Örömtől kifakadva követeltem:

— Add a becsületszavad!

A szegény nyomorult ember megadással nyújtotta oda kiaszott kezét nekem és szomorúan szólt.

— Nem tudod mit kívánsz. Jó, hát becsületszavamra nem fogom többet tenni!

Ez a nyilatkozat engem valósággal büszkévé tett. Már előre büszkélkedtem azzal a gondolattal, hogy egy emberéletet sikerült megtartanom az életnek és a becsületnek. Rózsásnak láttam magam előtt a világot és ilyen rózsás kedéllyel mentem is el hazulról dolgaim után.

Nem is jöttem haza estig. Az ilyen szegény embernek sokat kell fáradni, hogy megélhessen. Fáradozásaim közepette azonban ma — szokatlanul, — mindig az a fölemelő, boldogító érzés vezérelt és segített, hogy jót tettem. Sohasem volt ilyen boldog napom.

Este aztán fűtőrésszé siettem haza. Utközben összevásároltam az én morfinistám kedvenc étkeit. Sajtot, mustárt, caviárt, theát és még sok apróságot. Vidáman állítottam be.

Mikor az ajtót benyitottam, láttam, hogy az én barátom nagysebesen eldug valamit. Nem kutattam. Gondolatomban sem volt, hogy valaki becsületszavát megszeghesse. Nyugodtan elkészítettem a theát és a mi legényi vacsoránkat. Vidáman csevegve vacsoráztam meg az én barátommal, aki szinte igyekezett minél barátságosabbá lenni.

tommal, aki szinte igyekezett minél barátságosabbá lenni.

Azután lefeküdtem. Ő pedig olvasott valamit helyi-kezzel belebámult a lámpába ismét csak kifejezéstelen szemekkel, meredten, mozdulatlanul.

Éjfél felé ismét felriasztott álmomból az a monoton beszéd, amely az ő rendes sajátsága volt. Csendesen feltámaszkodtam az ágyban, hogy szemléljem szegény barátomat. Ő pedig észre sem véve, hogy látom, gépiesen szurta be magába a fényes kis tűt és karján a bőr fel-duzzadt a bőr alá fecskendezett nagymennyiségű méregoldattól.

Nem akarva hinni a szemeimnek, izgatottan ugrottam fel és földhöz csapva a méreggel telt üvegecskét, haragosan kiáltottam:

— Nyomorult! Ez a te becsületszavad!

Az azonban meg sem lepődve tekintett fel és rezignáltan, az ő szokott monoton hangján mormogta:

— Becsület, becsület, ... mi az? Az én életem ez!

És száraz ujjával odalökött a földhöz vágott üveghez, a melyből csendesen folydogált ki a méreg a padlóra.

Ezzel újra visszasüllyedt a bamba érzéketlenségbe, szemei pedig ugyanezzel a végtelen semmisséggel szögeződtek a lámpára.

En megundorodva költöztem ki még azon éjszaka közös szobánkból.

Junius 12. Kerékpárverseny a Rhédey-kertben.

Junius 14. Biharmegye központi választmányának ülése d. e. 11 órákor.

Junius 15. Katholikus Kör junialisa a Püspök fürdőben.

Junius 16. Belényes-vaskohi vasút közgyűlése a megyeház kistermében d. u. 6 órákor.

Regészeti és történelmi muzeum (Schlauch park) nyitva minden vásár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 3-5-ig 10 kr-ért. Kedden és csütörtökön d. u. 3-5 óráig 20 kr-ért. Más időben 50 kr.

* **A koronázás évfordulója.** Harminczegy esztendővel ezelőtt az egész ország osztatlan lelkesedése közt tette fel **I. Ferencz József** fejére Szent-István koronáját az ország hercegeprimása. A tisztelet, szeretet és ragaszkodás, melylyel akkor az egész ország népei királyunk iránt viseltetett, azóta nem kisebbedett, hanem növekedett s hozzá járult még a hála annyszor tapasztalt atyai jószágáért. Az évforduló napja örömmünnepe az országnak, melyen őszinte szívből fakadt ima száll fel a Mindenhatóhoz: Istent áldd meg a királyt!

* **Uj hittudor.** Votisky Elemér, pap-növeldei tanulmányi felügyelő, aki két évvel ezelőtt végezte kitűnő eredménnyel theologiai tanulmányait a bécsi Pázmány-intézetben, a hittudományi szigorlatok letétele és szakértekezésének megírása után hittudorrá lett avatva a bécsi egyetemen. Melegen üdvözljük az új hittudort, kinek képzettségétől és tehetségétől sokat vár az egyházmegye és a magyar egyház irodalom.

* **Miniszeri köszönet.** A kultuszminiszter gróf Cziráky Jánosné, szül. gróf Almásy Erzsébet urnőnek, egy Kétegyházán létesítendő új r. kath. leányiskola céljaira 1200 frt becsértékű beltelkes ház képeben tett alapítványáért, valamint id. gróf Almásy Kálmánné, szül. gróf Wencheim Mária urnőnek az ezen leányiskolánál alkalmazandó tanítónő fizetése, ötödéves pótléka és nyugdíja fedezésére 15,500 frt tőkével tett alapítványáért köszönetét nyilvánította.

* **A temetők ügye.** A köztemetők rendezéséről szóló szabályrendelettel foglalkozott tegnap az állandó választmány s elfogadta a tanács által tett módosításokat. Az öszi temető ügye is szőnyegre került, de ezuttal ezzel azért nem foglalkoztak érdemlegesen, mert a káptalan által ezen temetőhöz adandó terület Biharmegye területén van. Mint hírlík, egyik törvényhatósági tag, a pénteki közgyűlésen az öszi temető bezárását fogja indítványozni.

* **Állami felügyelet az építkezéseknél.** A nagyobb építkezéseknél mindenfelé, fővárosban éppen úgy, mint a vidéken igen kevés gondot fordítottak eddig a munkások életbiztonságára. Most itt, majd amott festette pirosra az épülő ház követ a munkások vére. A kereskedelmi miniszter körrendeletet intézett az összes törvényhatóságokhoz, s így Biharmegyéhez és Nagyváradhoz is, a melyben tudatja, miszerint azon építkezéseket, a melyeknél legalább 20 ember foglalkozik, az iparfelügyelők felügyelete s azok az I. fokú iparhatóság által mindenkor bejelentendők. Az iparfelügyelőség a bejelentés után minden egyes esetben vizsgálatot tart. Mivel a miniszter állandó szakszerű ellenőrzést akar rendszerezíteni, felhívja a hatóságokat, hogy az utóbbi 3 év alatt történt baleseteket jelentsék fel, azzal, hogy miként ellenőrizték eddig az építkezéseket.

* **A főkapitány betegsége.** Mint őszinte részvétellel értesülünk, ifju Rimler Károly rendőrfőkapitány súlyos betegen fekszik lakásán.

Dr. Lassu Lajos f. A pozsonyi társas káptalanak mély gyásza van. Egyik kiváló, érdemes tagja dr. Lassu Lajos kanonok, szentszéki ülnök tegnapelőtt este Élesden elhunyt. Az érdemteljes férfiú félév óta rokonainál feküdt Élesden s innét szözlította, áldásdus,

példás hosszú élet után magához a Mindenható. Született 1834. október 15-én, pappá szenteltetett 1857. október 26. Sokáig volt tanár a nagyszombati főgymnáziumnál, hol tanítványai nagyon szerették s máig hálásan emlegetik. Később esperes-plébános lett Nagyluzon, honnét Simor hercegprímás a pozsonyi káptalanba vitte. Az irodalomban is tevékeny működést fejtett ki. Beszentelése a megillető gyászompáival tegnap délután nagy részvét mellett ment végbe s az elhunytat ma reggel Nagyváradon keresztül Pozsonyba szállítják és az ottani temetőben helyezik örök nyugalomra. A temetést Élesden és az elszállítást Germán Károly helybeli intézete rendezte. — A rokonság által kiadott gyászjelentés a következő:

Lassu Rozália özv. Márton Józsefné, Lassu János és neje Szilágyi Fanni gyermekeik: Lassu Terézia s férje Koday Ignác és gyermekeik, Lassu Mária s férje Szabó Sándor és gyermekeik, Lassu Borbála s férje Bohony János és gyermeke, Lassu László s neje Zsumborszky Juliánna s gyermekeik Lassu Ilona férje Ujhelyi István, Lassu Francziska özv. Kubányi Józsefné s gyermekeik szomorodott szívvel tudatják hön szeretett, felejtethetlen testvér, sógor, illetve nagybátyjok nagyságos és főtisztelendő dr. Lassu Lajos pozsonyi székesegyházi kanonok, szentszéki ülnök, synodális s kerületi vizsgáló biztos, hittudor urnak, f. hó 6-án este 10 órakor élte 64-ik, áldozarsága 41-ik évében, a haldoklók szentségének áhitatos felvétele után az Urban történt gyászos elhunytát. A boldogult földi maradványai f. hó 7-én d. u. 6 órakor Élesden a zöldfa-utcza háznál beszenteltetni s 8-án d. e. 10 órakor Pozsonyba szállíttatni, hol is f. hó 9-én d. u. 5 órakor a róm. kath. szentandrászi sírkertben fognak örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent mise áldozat f. hó 10-én d. e. 10 órakor fog Pozsonyban a székesegyházban az Egek Urának bemutatni. Élesd, 1898. június 6. az örök világosság fényeskedjék neki!

* **A tulliczitálás következménye.** Ez év elején nagy harc volt a szóda viz adó bérletére. A vállalkozók igyekeztek egymást tulliczitálni, míg végre is Feldmann Izidornak sikerült a többi vállalkozót lefőzni s évi 6650 frtért 5 évre megkapta a bérletet. Ugy látszik azonban, hogy még sem olyan jövedelmező ez a gseft, mint Feldmann Izidor remélte. Legalább azt mutatja egy tegnap beadott kérvénye. Ebben keservesen panaszkodik, hogy a vállalat nem ütött be; még a napi kiadás sem jön be s így teljesen tönkre megy. Kéri, hogy a bérlet alól azonnal mentse fel a város. A törvényhatóság ebbe aligha fog belemenni, mert esetleg aztán sokkal olcsóbban ugyanazon körbe jutna a bérlet, a mikor vesztesége csak a városnak lenne. Aki vállalkozik, az esetleges károsodást önmagának tulajdonítsa.

* **A buziási hadgyakorlatok.** A Buziás környékén tartandó ez idei hadgyakorlatokon a temesvári 7. és a nagyszebeni 12. hadtest mérkőzik össze. A gyakorlatokon résztvesznek a szegedi és kolozsvári honvédkerületek csapatai is, mint külön-külön gyaloghadosztályok. A temesvári hadtestet Schwitzer Lajos altábornagy, hadtestparancsnok vezeti. E hadtestben lesznek: a 17. gyaloghadosztály a 33. és 34. gyalogdandárral, a 34. gyaloghadosztály a 67. és 68. gyalogdandárral, azután a 7. lovasdandár és a 7. tüzérdandár. A nagyszebeni hadtest vezére Probst Emil altábornagy, hadtestparancsnok lesz. E hadtesthez fog tartozni: a 16. gyaloghadosztály a 31. és 32. gyalogdandárral, a 35. gyaloghadosztály a 69. és 70. gyalogdandárral, azután a 12. lovasdandár és a 12. tüzérdandár. A hadtesttel együtt résztvesznek a gyakorlatokon a II. honvédkerület, mint a 23. honvédgyaloghadosztály csapatai is, a 45. és a 46. gyalogdandár. A 7. hadtesthez be lesz osztva a 14. számú utászászlóalj a 21. számú egészségügyi osztály és végre a 7. számú vonatosztály. A király-hadgyakorlatra

a tartalékosok aug. 21-én vonulnak be és szeptember 9-én lesznek leszerelve. Manőver után vasuton elszállíttatnak Buziásról: a 37., 39., 29. és 33. gyalogezred 4-ik zászlóalja kivételével, mely Castelnouvoba megy. A 46. gyalogezred 2-dik zászlóalja Pancsovára, a 101. gyalogezred 2-dik zászlóalja Békés-Csabára; a 46. gyalogezred 1. és 4-ik zászlóalja Szegedre megy. A többi gyalogsági csapat gyalogmenetben tér vissza helyőrségébe. A csapatok mozgósítása ügyében a szegedi tüzletvezetőség osztályfőnökei Krepelka főnökkel értekezletet tartottak. Szállítási állomásul kijelölték: Temesvárt, Dettát, Verseczet és Vojtelket. A napokban Ludvig, az államvasutak elnökgazdátja, a helyszínére utazik.

* **Véglegesítés.** Beöthy László főispán Biszterszky Iván ideigl. minőségű megyei III. oszt. közigazgatási gyakornokot állásában véglegesítette.

* **Diszes temetés Püspökiben.** Nagy katonai pompával temették tegnap délután a szomszédos Bihar-Püspöki községben néhai Polacsek Gyula szolgálaton kívüli huszárkapitányt. A temetésen a községintelligenciája s a lakosság színe-java volt jelen. Nagyváradról teljes díszben Pokorny altábornagy a tisztikar számos tagjával; egy század 7. ezredbeli huszár teljes díszben lóháton, egy század pedig díszben gyalog, a József ezred zenekarával vett részt a temetésen. A gyászszertartást Görgényi Jenő r. kath. hely. plébános végezte. Az elhunyt derék főtisztet a csapatok a katonai zenekar gyászindulójának hangjai mellett óriási közönségtől kísérve vitték ki az örök nyugalom helyére. A koporsót számos szép koszorú fedte. — A temetést Germán Károly »Kegyelet« temetkezési intézete rendezte nagy gyászompáival. — A temetés után a csapatok s a zenekar bevonultak a városba.

* **Hamis érettségi bizonyítványok.** Nehány nap előtt Zágrábban az ottani rendőrség egy oly bandát fedezett fel, mely hamis érettségi bizonyítványokat gyártott és szigorú titoktartás mellett megküldte azoknak, a kik, ha üres fejével is, de telt pénztárczával hozzá fordultak. A hamisítók fejét, Dragucza Jánost letartóztatták, lakásán pedig házkutatást tartottak, mely alkalmával lefoglalták mindazon leveleket, melyekben a kliensek érettségi bizonyítványokat rendeltek meg. A többek között megrendelő levelet találtak Berczelly Boldizsártól, a rendőrségnél alkalmazva volt dijnoktól is, a miről a zágrábi rendőrség értesítette a főkapitányságot, egyszersmind Berczelly letartóztatását is kérte. Ennek alapján Berczellyt a rendőrség tegnap letartóztatta s miután a zágrábi rendőrség a vizsgálatot már teljesen befejezte, a miből Berczelly bűnrészessége minden kétséget kizárólag kitűnt, Berczellyt azonnal átszállították az ügyészséghez.

* **Árubódé az Ezredévi-téren.** Schwartz Dánielné kérvényt nyújtott be Nagyvárad város tanácsához. Nem sokat, csak 2 négyszög méter területet kér az Ezredévi Emlék-téren, a hova csemege és hűsítő áruló sátrát felállíthassa. Csak olyan mozgó tüzlet lenne ez. Minden délután 4 órakor felállítaná a sátrát s este 10 óráig boldogítaná a sétálókat.

* **Beöthy Algernon választója.** Az »O. H.« a következő apróságot írja: Tegnapelőtt este nagy népcsofódulat volt a budapesti központi pályaház másodosztályú várótermében. A szögletben két kis törpe üldögélt, a férfi három arasz, a kisasszony csak harmadfél. Az utasok érdeklődéssel állottak körül a parányi gnomokat és kíváncsian kérdezősködtek, hogy kicsodák és micsoda ország szülőttei? Mire a férfi önérettel jelentette ki, hogy ő magyar ember Biharvármegyébe, Ugra községbe való, a neve pedig Bálint Mihály 29 éves, nőtlen, az a csepp baba pedig a testvére, aki 18 éves és még hajadon. Bálint Mihálynak az édes apja egy kitermett, taghaszakadt ember, néhány évvel ezelőtt még mint szegény napszámos kereste kenyerét, de előszülött fia, Mihály

ur, feltűnt a sorozáson és a katonaoorvos biztatására valamelyik bécsi czirkuszhoz szerződött a hugával együtt s most kötélen tánczolnak a császárvárosban. Azóta egyre-másra küldik haza a sok pénzt az édesapjuknak, ki földet és házat vett rajta és jómódú gazda lett belőle. A kis Bálint Mihály különben azt is kijelentette, hogy ő adófizető polgár és néhány évvel ezelőtt választója volt az ugrai kerület akkori képviselőjének, Beöthy Algernonnak.

* **A »Biharmegyei Korona takaréks és hitelszövetkezet«** heti befizetése a hó 9-ike helyett az ünnep miatt a hó 10-én pénteken délutáni 3—5-ig teljesítendő.

* **A mai térzene.** A József ezred zenekara ma, szerdán délután 6 órától 7-ig a Schlauch-téren fog játszani.

TANÜGY.

Vizsgálatok a főgymnasiumban.

A nagyváradai prém. főgymnasiumban a f. iskolai évben az év végi vizsgálatokat a következő rendben tartják meg:

Június 10-én d. e. a VII. VI. V. és d. u. a IV. osztályban. 11-én d. e. a III. és II. a) b), d. u. az I. a) b) osztályokban a vallástantól.

Június 13-án a VII. oszt. a mennyiségtan, physika és az ábrázoló geometriából. A VI. oszt. a magyar, latin, görög nyelvből. Az V. oszt. a latin, görög nyelvből és a görög pótló irodalomból. A IV. oszt. a latin nyelvből és a történelemből.

Június 14-én. A III. b) oszt. a magyar nyelvből és a történelemből. A III. a) oszt. a német, latin nyelvből. Az I. b) oszt. a magyar, latin nyelvből. Az I. a) oszt. a földrajz, szám- és a rajzoló geometriából.

Június 15-én. Az V. oszt. a magyar, német nyelvből. A II. a) d. e. és a II. b) oszt. d. u. a földrajz, számtan és rajzoló geometriából.

Június 16-án. A VII. oszt. a németből, földrajzból és a görög pótló irodalomból. A VI. oszt. a természetrajz és mennyiségtanból. A IV. oszt. a magyar, német nyelvből. A III. b) oszt. a földrajz, számtan és a rajzoló geometriából.

Június 17-én. A III. a) oszt. a földrajz, számtan és a rajzoló geometriából.

Június 18-án. Az V. oszt. a természetrajz és mennyiségtanból. — Az I. a), II. a) b) oszt. a magyar, latin nyelvből. — Az I. b) oszt. a földrajz, számtan és a rajzoló geometriából.

Június 20-án. A VII. oszt. a magyar, latin és görög nyelvből. — A VI. oszt. a németből és a görög pótló irodalomból. — A IV. oszt. a természetrajz, algebra és a rajzoló geometriából. A III. b) oszt. a latin, német nyelvből. — A III. a) oszt. a magyar nyelvből és a történelemből.

Június 21-én a magántanulók írásbeli és 22-én a szóbeli vizsgálatai.

Június 26-án 8 órakor Te Deum.

A tanulók rajzainak kiállítása a gymnasium rajztermében f. hó 9—12 napjain: d. e. 10—12-ig, délután 3—5-ig megtekinthető.

— **Az idei erdészeti államvizsgák.** A földmívelésügyi miniszterium erdészeti főosztályának elnöke, Soltz Gyula, a következő felhívást tette közzé a tegnapi hivatalosban: A folyó év őszén erdészeti államvizsgát tenni szándékozók figyelmeztetnek, hogy a vizsgaletétel engedélyezéseért a fennálló szabályzat értelmében beadandó folyamodványukat a szabályszerűleg szükséges okmányokkal és szakbeli leírással felszerelve, legkésőbb f. évi július hó végéig az erdészeti államvizsgáló bizottság elnökéhez (Budapest, földművelésügyi miniszterium erdészeti főosztály) bérmentve küldjék be.

EGYESÜLETEK.

A régészeti és történelmi egyesület gyűlése.

A biharmegyei és nagyváradai régészeti és történelmi egyesület tegnap jun. 7-én délután 5 órakor tartotta utolsó választmányi gyűlését

a szünidők előtt. *Gyalokay* Lajos alelnök, *Des Echerolles* Kruspér Károly, *Bereczky* Géza pénztáros, *Gálbory* Sámuel alelnök, *Középpessy* Gyula ör és dr. *Némethy* Gyula titkár voltak jelen.

Elfogadták a számvizsgáló bizottság azon indítványát, hogy ezentul az egyesület kisebb kiadásai is rendes nyugták mellett utalványoztassanak ki, továbbá hogy *Bereczky* Géza pénztáros figyelmeztesse a tagdíj-hátralékosokat, mert ha aug. 20-ikáig kötelezettségüknek eleget nem tesznek, az egyesület, tekintettel az anyagi helyzetére, kénytelen lesz behajtás útján érvényesíteni igényeit.

A belényes-szent-miklósi düledező ronda torony ügyében dr. *Némethy* bejelenti, hogy az elnök folyamodványt intézett az egyesület nevében *Pável* Mihály püspökhöz, hogy a torony megtámasztásához szükséges kő anyagot sólyomi bányájából bocsássa kegyesen az egyesület rendelkezésére.

A választmány felkéri az elnököt (a főispánt), az elnököt alelnököt és a titkárt, hogy Nagyvárad város *milleniumi képének* kiállítása végett a polgármesternél tegye magát érintkezésbe.

Végül *Középpessy* Gyula ör bejelenti, hogy *Hlatky* Endre (Pázmány »Kaluza«), *Berghold* Ödön (filigrános viaszképek), *Kelepecz* Lajos (bronz és vas-régiségek) a váradi gubás-czéh (kanták) adományaival gyarapodott legújabbán az egyesület gyűjteménye.

Országos vendéglős, kávé és pinczér közgyűlés Nagyváradon. A nagyvárad pinczér-egyesület tagjai majdnem teljes számmal gyűltek össze hétfőn este a »Bazár« vendéglő egy külön helyiségében, a hol *Czeglédy* Gyula a nagyvárad pinczér-egyesület tagja igazi lelkesedéstől áthatott beszéddel nyitotta meg az értekezletet. Beszédében kiterjeszkedett a debreczeni pinczér-egyesület azon határozatára, hogy a jövő esztendőben a magyarországi vendéglősök, kávések és pinczerek rendes évi közgyűlésüket itt Nagyváradon fogják megtartani. Ezt a határozatot örvendetesen vette tudomásul az értekezlet. Ezzel kapcsolatosan *Czeglédy* Gyula azon indítványt terjesztette a gyűlés elé, hogy a jövő évi országos közgyűlés alkalmával egyuttal a nagyvárad pinczér-egyesület 25 évi fennállásának jubileumát is ünnepeljék meg. Nagy tetszés mellett fogadták el ezt az indítványt. Megjegyzendő, hogy ez alkalommal a nagyvárad pinczér-egyesület részéről egy nagyobb szabású bankett rendeztetik a helybeli összes vendéglősök, kávések és egyesület alapító tagjainak tiszteletére.

Ez értekezlet összes határozatai a pénteki (június 10.) közgyűlés elébe fognak terjesztetni jóváhagyás végett.

Ezzel az értekezlet véget ért.

IRODALOM.

— Az **Ungária** magyar-román szemle legutóbbi száma ismét változatos és tanulságos tartalommal lepte meg olvasó közönségét. Nyelvészeti és ethnographia értekezéseit a műértők tanulságosan olvashatják, mert sok érdekes adatra bukkannak benne, a melyeket eddig vagy a homály fedte vagy azoknak feltevéseiben csak tapogatóztak. Irodalmi közlései pedig az irodalom művelőinek megbecsülhetetlen kincs, mert kritikai szempontból tárgyalja a költők és prózairók munkáit. Jelen füzetben is *Négyessy* Lajos, *Arany* János költői működését tárgyalja röviden ugyan, de a kritika szemüvegén keresztül. Világos, hogy csakis elismerőleg szólhat a nagyköltő irodalmi alkotásairól. Ballagi A. pedig az árvai városerősségre hívja fel az olvasók figyelmét. Röviden előadja eme nevezetes erősség történetét. Érdekes, csaknem adoma számban mehetne Mátyás ama rendelete, melylyel Várdai Péter kalocsai érseket és királyi kancellárt ide záratta: »Arva finisti Petre, arva eris, ui Arva moreris.« C. Pap ismert író fordításában

közzöli azután a füzet Jókainak — Két Jó barát — című novelláját. Vies Elek értekezik aztán a román népek igazán, sokszor babonás szokásairól. Érdekes kis közlemény. Azután következik egy történelmi szempontból igen fontos közlemény: — A magyar korona és a koronázás jelvényei — címmel. Előadja a szerző ama viszonyosságokat, melyeken keresztül ment a szent korona anyai századon át. A közlemény végén ismerteti magát a koronázási actust is. — A magyar részben első helyen *Moldován* G. értekezik a román házakról és azok butorzatáról. A románok eredeti épülete a — coliba — volt, később a szomszédos népek példájára kezdtek ők is rendes — casá-kat építeni. Dr. *Herman* Antal — Rumén ethnologiai feladatok — címmel ama kérdés megoldását tartja kíváncsnak, hogy a rumének többet és behatóbban foglalkozzanak népök néprajzával, nyelvénél, történelmének, életének és hagyományainak tanulmányozásával. Végül dr. *Versényi* György igazán érdekes képben tárja elbűnk a Maros és Olt regéjét. Sajnálatát fejezi ki afelett, hogy a rege költői feldolgozás lévén, nehéz megállapítani, mi benne az igaz és mi a költői fantasia szüleménye.

MULATSÁG.

A diákok majálisa.

A lehető legjobb kedvben, óriási látogatottsággal lett megtartva a tegnapi majális a kedvezőtlen idő dacára is. Az eső ugyan meg lehetesen megzavarta a mulatságot, amennyiben igen sokakat vissza tartott, azonban dacára ennek, annyian voltak ott, mint az idén még egyszer sem.

De nem is csoda, hiszen a gymnasiumnak a majálisa híres, köztudomású dolog, a nyári mulatságok között mindig a legjobban ez sikerül.

Igy történt ez az idén is. A gymnasiumi tanulók már a kora reggel mentek ki a fürdőbe s a napot mindenféle mulatsággal töltötték. Délben nagy társas ebéd volt. Gyönyörű látvány volt, mikor a hosszú asztalnál helyet foglalt a kétszáz diák.

Délután azután minden vonat egészen megtelve érkezett. Nem lehetett annyi kocsit csatolni, hogy az telve ne lett volna. Még a nyolcz órási vonat is igen sok vendéget hozott.

A figyelmes rendezőség, akiknek igen szép rendező jelvényük volt, minden vonathoz kiment, s cigány zenével fogadta az érkezőket.

Este 7 órakor megkezdődött a tánc az izlésesen földszített teremben s folyt egészen — a külön vonat megérkeztéig, amikor azután bár kedvtelenül, de széjjel oszlott a szép társaság.

A négyeseket 100-nál több pár tánczolta.

A mulatságról teljes névsort készíteni teljesen lehetetlen, tudósítónknak a következőket sikerült feljegyezni:

Asszonyok: *Hlatky* Endréné, *Vezekényi* Alfrédné, *Szolcsányi* Hugóné, *Bulyovszky* Józsefné, *Lázár* Zoltánné, dr. *Popovics* Györgyné, *Nyíri* Györgyné, *Miskolczy* Barnabásné, *Király* Ilka, *Schwarz* Józsefné, *Artaria* századosné, *Kepes* Nándorné, *Bozóky* Alajosné, *Kolthay* Györgyné, *Bozóky* Málné, *Weisz* Mihályné (Tulkáról), *Echerolles* Kruspér Sándorné, *Pokorny* altábornagyné, dr. *Jakab* Lajosné, *Kurländer* Adolfné, *Hoffmann* Henrikné, *Löblé* Henrikné, *Hirsch* Károlyné, *Bölöny* Józsefné, *Váradi* Manóné, *Weiszlovits* Lajosné.

Leányok: *Hlatky* Margitka, *Serényi* Vilma, *Orley* Pólika, *Zathureczky* Pólika, *Miskolczy* nővérek, *Bige* Ilonka, *Lázár* Ilus, *Magyari* Erzsike, *Sipos* Elza, *Sebő* Anna, *Cseresnyés* nővérek, *Danki* Olga, *Schwarz* nővérek, *Király* nővérek, *Kurländer* Margit, *Mitheiler* Jolán, *Korda* Goris, *Frankó* Margit, *Ragány* Juliska, *Kepes* Tilda, *Bozóky* Margit, *Szolcsányi* Olga, *Bozóky* Nóra, *Béczy* Irén, *Menfeld* Aranka, *Lorbert* Teruska,

Baróthy Erzsike, *Fehér* Paula, *Wertheimstein* nővérek, *Sziládky* nővérek, *Kemény* nővérek, *Kohn* Szeréna, *Echerolles* Kruspér Laura, *Frankó* Margit, *Ragány* Juliska, *Kepes* Tilda.

SPORT.

Kerékpár-verseny. A debreczeni kerékpár-egyesület tegnap tartotta első országúti versenyét a debreczen-derecskei országúton. A versenyt 34 kilométer volt. Összesen tizenhármán neveztek:

Schiller Ferencz, *Váradi* Szabó János, *Demetrovics* Jenő (Nagyvárad), *Kubinyi* László (Nagyvárad), *Körmendi* Mihály, *Bachó* Gyula, *Keszler* Gyula, *Laszgallner* Oszkár, *Kacsó* Ferencz, *Killer* Viktor, *Barna* Antal, *Deák* Zoltán, *Dézi* Lajos.

Versenydíjak voltak: 1. nagy ezüst érem, 2. kis ezüst érem, 3. nagy bronz érem, 4. kis bronz érem és 6 drb (kis bronz) idő érem, azoknak, kik 1 óra 30 percen belül érkeznek célhoz. B.-Ufaluból 4 óra 15 perczkor indultak tizenketten. *Scheller* Ferencz elmaradván. Elsőnek érkezett; *Kubinyi* László 1 óra 14 p. 40 másodperc alatt. Másodiknak: *Váradi* Szabó János 1 óra 10 első 2 m. p. alatt. Harmadiknak: *Körmendi* Mihály 1 óra 15 első, 3 m. p. alatt. Negyediknek *Demetrovics* Jenő 1 óra 15 első, 40 m. p. alatt. A többiek ebben a sorrendben jöttek be: *Bachó* Gyula, *Barna* Antal, *Kacsó* Ferencz, *Killer* Viktor, *Keszler* Gyula, *Dézi* Lajos, aki 1 óra 31 percz alatt érkezett be. A versenyzőket a célnál óriási közönség élén *Laszgallner* Kálmán elnök üdvözölte. A versenyzőkkel Nagyváradról 12 kerékpáros vendég is ájtott ifj. *Rimanóczy* Kálmán I. menetparancsnok vezetése mellett, köztük két nő is: ifj. *Rimanóczy* és ifj. *Janky* Antalné. Megérkezés után a vendégek megtekintették a debreczeni pályát. A díjakat este osztották ki a Bikában, a hol hajnalig tartó mulatság volt *Rác* Károly zenéje mellett.

SZINHÁZ.

A Troubadour.

Végre egy nagy szabású művészi esemény. Annyi mindenféle fajtájú szinpadi termék bemutatása után megpróbálkozott a társulat *Verdi* nagy operájával a *Troubadour*-ral.

Az igazat megvallva nem valami nagy bizalommal tekintettünk az elé, az esemény elé; hiszen aránytalanul kevés az ilyesféle nagyobb szabású énekszerepekre ennél a társulatnál a rátermett erő. *Székelly* Irén és *Mezey* kívül bizony nem igen bízunk a többi szereplőben. Pedig az *Azucenza* cigánynő első rangú alt-szerep, a *Luna* grófé pedig nagy hangterjedelmet és érczes bariton hangot kíván föltétlenül. Basszistája sincs a társulatnak, noha *Fernando* ilyen hangú énekesnek íródott ám. Legeslegvégül a zenekar iránt támadt bennünk a legerősebb kétség. A csekély létszám és az eddig tanúsított tul-önálló játék legkevésbé sem bízattak valami nagyon sok jóval.

Nos, várakozásunkba csalódtunk is, meg nem is.

Maga az előadás csak az első két felvonásban érte el azt a színvonalát, a mely még vidéken is reá kell hogy valljon *Verdi* mesterművére. De hogy a másik két felvonásban nem találtuk meg ezt a magasabb színvonalat, annak oka egyedül az a kevés gondosság és lelkiismeretesség, a melylyel végére jártak lehetőleg minden nehezebb énekszámra, úgy a mint lehetett.

Rémséges sok kihagyással, merész ugrásokkal és amerikai gyorsasággal bonyolították le itt egyik jelenetet a másik után s mielőtt jóformán észrevettük volna, vége volt a 4 felvonásos nagy operának, esti 10 óra előtt.

Pedig az, amit az első számoknál hallottunk, sokkal mást sejtettek.

Hát ha itt tudtak remek számokat, erőteljes karokat és jobbnál jobb zenét produkálni, ha itt tudott gyújtani és hatni majd minden szereplő, ha itt provokálta a jó előadás az őszinte tapsvihart, — hát akkor mért nem volt ez így végtől-végig.

Vagy úgy lehet, hogy beállt a visszahatás, a kimerültség és a kétségbeesett erőlködés közepette bizony sorba tönkre ment a zenei produktumok annyi gyöngye, tiszta, igaz gyöngye.

Szó sincs róla, hogy ez ne állana a szereplőkre is.

Sőt nagyon is.

Székely I. (Leonora), a mily elsőrendű drámai primadonna volt első néhány énekszámban, a mily briliáns művészettel énekelt az első két felvonásban, olyan érthetetlen előttünk a nála később tapasztalt sok és nagy hiba. A börtön ária hamis intonálása, a hang elvesztése még a zenekart is kihozta sodrából és beállott a khaosz. De éppen az a csudálatos, hogy a nehéz tétű kettősben megint fényesen csillogtatta hatalmas hangját s virtuóz magas hangjaival szinte jóvá tesz mindent. Ám a tökéletes hatást éppen ezzel tette tönkre. A ki nagyon jónak bizonyul egyben, attól talán joggal elvárhatnók, hogy ilyen legyen másban is.

Mezey (Manrico) a magas hangokra és a pusztá véghatásra fektetvén a fősúlyt, nem is hatott soha ott, a hol középső modulációkban énekelt. S mivel nagyon erős finálékat csinált, természetesen beállott nála is a kimerültség.

Mindamellett sok tapsot kaptak, mert sokszor nagyon jó dolgot produkáltak és kitűnő partner énekeseknek bizonyultak, így együtt.

Lányi E. (Azucena) sokkal jobb volt, semmint hittük volna. Hangja határozottan gyenge ilyen nagy szerepre és alapjában véve híján van minden drámai erőnek. De, hogy modulálni, előadni és tisztán énekeini tud és éppen ebben kivált valamennyi szereplő társai között, az kétségtelen. Éppen az a fő érdeme, hogy ily kritikus szerepben, ily gyöngye hangú anyaggal mégis megtudott becsülettel felelni. Intonálása meg éppen elsőrendű; pedig ez az ő szerepében nagy szó. — Az övé ez est legigazibb sikere.

Kassay (Luna) sajnosan igazolta be, hogy a kolozsvári nemzeti színház mindenben bővelkedik, csak éppen az egészséges, férfias bariton hangnak van híjával. Se a felső, se az alsó régiókban nincs ereje Kassay hangjának s hogy sok helyütt zenei hallása is cserben hagyta, azt bizony nem irhatjuk a javára. Luna gróf szerepét egyszerűen elejtette. — Török (Fernandó) és Várdiné (Ines) szürnyen szürke énekeseknek bizonyultak.

Karok kitűnők. Különösen a 3-ik szakasz első jelenetében. Ilyen gondos betanítás becsületére válnék akármelyik karmesternek.

Zenekar aránylag igen jó volt, csak néhol a figyelem bizony lazán nyilatkozott meg.

Diszletek kevésbé fényesek.

Rendezés kitűnő volt.

Általános benyomásunk pedig az, hogy kevés énekes erőiben való segítség mellett bátran megkockáztathatna az igazgatóság több ilyen estét, — mert hát ez vonz közönséget, amint azt a tegnapi zsufolt és fényes ház mindennél jobban igazolja. — i.

Színházi hírek. »Goldstein Számi« ötletes szerzőjének, Kövesi Albertnek egy fővárosi életképe, a »Diplomás kisasszonyok« kerül holnap, csütörtökön színpadra először. A darabhoz

Barna Izso karmester igen tetszetős zenét írt. A hálás szerepeken Baróti I., Margó Z., Marosi A., Székely I., Várdiné, Bartos, Leővey, Nyárai, Odry, Pataki és Vendrei osztoznak.

REGÉNY-CSARNOK.

ELŐRE!

Neidegg után fordította: Tátraházi R. P.

— Báró Haldensvang, a volt miniszter? kérdé Waldheim.

— Igen! Talán hivatalod utján volt valami összeköttetésed vele?

Waldheim habozott egy kicsit a válasszal. — Igen! szolt végre — egy ideig az ő miniszteriumában dolgoztam, mielőtt mostani állásomba jutottam.

— Ugy igazán gratulálok hozzá, hogy vele összeköttetésben állottál, igazi gentleman. Sajnálom, hogy császártok nem tudta jobban becsülni hü szolgálatát. De hát pszt—pszt oly férfiról beszélnek a ki hivatalban és nagy méltóságban áll.

Waldheim elmosolyodott.

— Hogy lehet az, hogy báró Haldensvanggal oly jó viszonyban vagy, midőn ő más urat szolgált és így látszólag semmiféle összeköttetésben sem vagytok.

— Minden egyes fürdőhelyen, melyben állítólag a köszvényt gyógyítják, találkoztunk már évek óta, nevetett Pétersdorff. Hozzá még felesége sziléziai nő, kinek családja éppen G, mellett lakik, tehát a szomszédságunkban és így kettős érintkezési pontunk van. Ez alkalommal legidősebb fiával jött ide, de nem hiszem, hogy ez gyógyítás végett jött volna.

E szavakkal kacintott Irénre, kinek gyöngye pir futotta végig arcát, a báróné pedig mozgolódni kezdett.

— Talán ide jön ma a két ur? kérdé Waldheim.

— Hová gondolsz? az utazástól elfáradva, mindjárt a lakásukra mentek és öreg barátom tudom, hogy már is édesen pihen.

— Haldensvang valószínűleg nem valami kellemes előjáró lehetett — gondolta magában Irén, midőn meglátta a meglepődést, mely Waldheim arcán e kijelentés után visszatükröződött. De ez mintha minden gyanút el akart volna magáról háritani, minden zavar nélkül oda vetette, hogy milyen kár, hogy az öreg ur e kis ünnepélyen hiányozni fog — ezen igazi zenebaráttra nézve elvész ma egy kétségtelenül gyönyörű élvezet. — Hiszen a szobában a zongorán láttam egy nyitott füzetet, Schumann kompozícióit, melyeket ma biztosan hallhatott volna. Ezeknek az eljátszása azonban már felölmulja az egyszerű zeneműkedvelői erőt. Ha nem csalódom, úgy itt kell köszöntenem a művésznőt és ezzel könnyedén meghajtva magát Irén felé fordult.

Ezzel oly hirtelenséggel fordult meg, mely a bárónénál nagy viszhangra talált. Zene volt ugyanis a legnagyobb szenvedélye, értett is hozzá. Szeme ragyogott, az arca kipirult, a mikor erről a témáról folyt a beszéd.

— Látom ön műértő — mondá — e darabokban oly szépség rejlik, hogy még a rossz hangszer sem képes a hatást nagyon elrontani. Különben is, a ki házukban a zenéhez ért, az én vagyok nem Irén. Leányomnak egy csepp hajlama sincs hozzá, ő képviselő nálunk a prózát, én pedig poezist, jegyzé meg mesterként mosolylyal a báróné.

— Isten mentsen meg engem az ilyen poezistól, gondolá magában Waldheim. Irénre nézett, a ki felállott és virágcsokrot kötött az asztalra s oly bájos nem is sejtett költőiség nyilvánult minden mozzanatában.

— Hát komolyan nem szeretné a zenét, — kérdé.

— Ellenkezőleg — volta válasz — sőt reám nagy hatást gyakorol, amely ellen pedig küzdök, mert az embernek nem kellene magát bagynia befolyásoltatnia minden érzelmetől. Elvezeteljes óráimat kétségtelenül édes anyámnak köszönhetem.

— Gondoltam is, hogy szereti a zenét. Részemről a legkellemesebb örömeim közé szá-

mitom, ez az egyedüli tudóselem, mely életemet felfrissíti. Oly annyira, hogy sok teendőm s terhes hivatalomnak dacára mégis mindig művelem a zenét.

(Folyt. köv.)

TAVIRATOK.

Megakadályozott párbaj.

Budapest, június 7. (Saját tud. táv.) A Pichler-Rakovszky párbajt a rendőrség megakadályozta.

Tessália kiürítése.

Budapest, június 7. (Saj. tud. táv.) Athénből sürgönyzik: A görög hadsereg Tyrnavost s azután Volot tegnap ismét megszállotta. E szerint a törökök teljesen kivonultak Tesszaliából. Edhem basa is eltávozott és Konstantinápolyba ment.

A londoni nagykövet.

Budapest, június 7. (Saj. tud. táv.) A »Figaro« szerint londoni olasz nagykövetté Visconti Venostát szemelték ki.

A khinai gőzhajózásról

Budapest, június 7. (Saját tud. táv.) Londonból sürgönyzik: A »Times«-nek jelentik Pekingből tegnapi kelettel. Hivatalosan közzé teszik, hogy a kínai belvizeken való gőzhajózásra vonatkozó rendelkezéseket, amelyeket sir Robert Hart állított össze, a cung-li-jamen jóváhagyta és egy császári ediktum utján megerősítést nyertek. A cung-li-jamen azonban a rendelkezéseket oly módon változtatta meg, hogy azok az angoloknak a szerződésben biztosított jogait sértik. Mac Donald angol követ követelni fogja e korlátozások megszüntetését.

Megzavart körmenet.

Budapest, június 7. (Saj. tud. távirata.) Belfastból sürgönyzik: Ma ment itt végbe az ir nacionalisták körmenete. A körmenet után több ezer orangista ismételtlen megtámadta a rendőrséget, lefegyverezte és a kaszárnyákba visszaszorította. Több lovasrendőr súlyos sérülést szenvedett. Egyik csak úgy menekülhetett meg a haláltól, hogy a rendőrség revolvert rántott elő. A csöcselék ezután feltépte az utca kövezetét, hogy a köveket a rendőrségre dobálja. Midőn egy dragonyos század és két gyalog század megjelent a téren, a rend ismét helyreállott. A tömeg a csapatokat ujjongva üdvözölte a »Rule Britannia«-t énekelve. Mintegy 20 letartóztatás történt. Ujabb zavargásoktól tartanak, mert az orangisták rendkívül elvannak keseredve a rendőrség ellen. Június 6-ika az 1886. évi felkelés kitörésének évforduló napja.

A háború.

Budapest, június 7. (Saj. tud. táv.) Curranza hadnagyot és du Bosc volt washingtoni spanyol követségi titkárt Kellert detektiv feljelentésére összeesküvés miatt letartóztatták. Ez a letartóztatás kapcsolatban áll Kellertnek törvénytelen uton történt elfogatásával, a kit azzal vádoltak, hogy Carranza levelét az amerikai kormány érdekében ellopta. Egy-

idejűleg 25.000 dollárnyi kártérítési keresetet nyújtottak be.

Budapest, június 7. (Saj. tud. táv.) Hongkongból sürgönyzik: A »Swift« angol ágyunaszád, amely Manilából ide érkezett, azt a hirt hozza, hogy a felkelők a vasuti sineket a városon kívül feltették és négy mértföldnyire Manila elé vontak. Egy spanyol ezred fellázadt és tisztjeit agyonlőtte. Gyakran történnek összeütközések a felkelők és a spanyolok között. A felkelők 1000 foglyot vittek Gaviteba. Az amerikaiak állítólag gyors-tüzelő ágyúkkal támogatták a fölkelőket. A papokat, akiket a felkelők elfogtak, állítólag borzasztó módon bántalmazták. A Manilában lakó angol állampolgárok a városban maradnak, míg a többi külföldiek az idegen hajókra vonultak vissza.

KÖZGAZDASÁG.

Nagyváradí hetivásár.

Vásári árjegyzék a nagyváradí piaczon 1898. június hó 7-ik napján tartott vásárban eladott termesztermények és élelmiszereknek.

Tiszta buza: Ó 11.50. Uj 12.—. Kétsz. buza 9.40—9.60. Rozs 8.60—9.—. Arpa 6.40—6.50. Zab 7.60—7.80. Tengeri: Ó 5.70. Uj 5.90. Borsó 18.—. Lencse 19.—. Bab 9.—. Köleskása 12.—. Burgonya 3.60. 100 kiló lángliszt 21.—, zsemlyeliszt 20.—, fehérkenyér liszt 19.50, barnakenyér liszt 18.—, széna fuvarral 1.60, szalma 0.60 Szalona 65.—, 6 kiló zsup-szalma —08, 150 dkgr. alom-szalma —03. 1 köbm. bikkfa 3.20, tölgyfa 2.90, cserfa 3.40. 100 kiló marhahús 48.—. Öntött gyertya 44.—. Lámpaolaj 42.—. 1 liter ó-bor —50. Uj-bor —40. Pálinka —32. Szilva pálinka —85. Szesz 1.—. 1 mm. kőso 10.70, nyers fagyú 25.—. olvaszt. fagyú 34.—, szappan 24.—, birka gyapju —, magyar gyapju —. Egy hektoliter ó-bor 33.—, uj bor 23.—, mész 1.10, kemény faszén 1.70, puha faszén 1.50, kendermag 9.50. köles 6.—, repeze —, dió 28.—, mogoró —, aszu szilva 24.—. Egy kilogramm savanyu káposzta 14, szalonna 66, sertéshús 60, juh-hús 32, veres hagyma 12, fog-hagyma 32, bors 1.—, paprika 1.20, barnakenyér 18. Egy liter kőolaj 20, 1 mm. bikköny —, 1 mm. luczernamag —, 1 mm. lóhere —, 1 mm. burgondi —.

Forgalmi kimutatás 1898. évi június 7-ről: Tiszta buza körülbelül 400 hltr, kétszeres buza 50 hltr, rozs 150 hltr, árpa 50 hltr, zab 50 hltr, tengeri 400 hltr, burgonya 600 hltr. Lábás jószágok: Hízott sertés mintegy 65 drb, félhízott 90, sovány 200, süldő 400, malacz 670, hízott marha 12, jármás ökör 570, fejős tehén 360, borjú 290, bivaly 17, juh és kecske 350, ló 457.

Marha ártáblázat 1898. június 7-ről
Egy pár első rendű jármás ökör 330—355, egy pár másodrendű jármás ökör 225—310, egy pár harmadrendű jármás ökör 120—215, 1 pár fejős tehén 100—220. 1 drb.vágó ökör 250 kgr. 65—88. 1 drb vágó tehén 150 kgr. 45—65, 1 drb. veres borjú 10—16, 1 drb. fél éves borjú 16—24, 1 drb. egy éves borjú 22—35, két éves borjú 34—56. 1 pár hízott sertés 53—92, 1 pár fél éves 19—22, 1 pár egy éves sertés 33—44, 1 párja két. éves sertés 50—72, egy jó ígás ló 65—110, drb pár ökrébőr 16—21, egy pár tehénbőr 13—16, 1 ár borjubőr 6—8, 1 pár lóbőr 7—10.

Reich Jenő s Társa

Tőzsde jelentése.

— A »Tiszántul« eredeti távirata. —

Gabonatőzsde.

Készáru buzában az irányzat gyenge volt.

Határidők.

Budapest, június. 6.

Buza őszre — — — — — 9.53
Buza tavaszra — — — — — 11.67

Tengeri — — — — — 5.15
Rozs őszre — — — — — 7.03
Zab őszre — — — — — 5.56

Értéktőzsde.

Az irányzat szilárd.

Budapest, június 6.

Déli vasut — — — — — 78.—
Rimamurányi — — — — — 252.3/4
Magyar jelzalog — — — — — 253.1/4
Magyar leszámítoló — — — — — 263.—
Iparbank — — — — — 107.—
Budapest közuti — — — — — 391.3/4
Kereskedelmi bank — — — — — 104.3/4
Salgótarjáni — — — — — 634.—
Waggon-kölcsön — — — — — 244.—
Villamos vasut — — — — — 271.1/2

Bécs június 6.

Az irányzat szilárd
Osztr. hitel — — — — — 358.38
Magyar hitel — — — — — 400.25
Allamvasut — — — — — 361.25
Birodalmi márka — — — — — 58.88

Hivatalos arfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsde 1898 június 6-án.

Magyar aranyárak 4% — — — — — 121.—
Magyar aranyárak — — — — — 99.—
Magyar vasuti kölcsön aranyban 4 1/2% — — — — — 119.50
Magyar vasuti kölcsön ezüstben 2 1/2% — — — — — 100.25
Magyar keleti vasuti államkötvény 1875-76 — — — — — 120.—
Magyar földtelehermentesítési kötvény 4% — — — — — 97.50
Italmélt. jog meg. á. itási kötvény — — — — — 100.65
Porvát-szalv. földtelehermentesítési kötvény — — — — — 97.75
Magyar nyeltemen. sorozás-jegy-könyv — — — — — 157.50
Tiszasabályozási és szegedi sorozás-jegy-könyv — — — — — 189.—
Osztrák járadék papírban — — — — — 101.75
Osztrák járadék zústban — — — — — 101.75
Osztrák járadék aranyban — — — — — 121.—
Osztrák korona járadék — — — — — 101.25
1860. Osztrák államsorsjegyek — — — — — 142.50
Osztrák magyar bankrészevény — — — — — 910.—
Egyes. lítebankrészevény — — — — — 400.50
Osztr. k. lítebankrészevény — — — — — 358.30
Fá is vista — — — — — 361.—
Német birod. lmi márka — — — — — 58.85
London viste — — — — — 120.55
Páris vista — — — — — 47.67
20 márkás arany — — — — — 11.78

NAGYVÁRADI SZINKÖR.

Evadberlet 34. szám.

Kisberlet 32. szám

Páros

Páros.

Ma szerdán, 1898. június 8-án

a kolozsvári országos nemzeti színház személyzetével:

Előszór:

Kikapós patikárius.

Bohózat 4 felvonásban.

Személyek:

Fouragét — — — — — Nyárai Antal.
Ferdinand — — — — — Pataki Béla.
Bertinet — — — — — Vendrei Ferencz.
Paturin — — — — — Bartos Gyula.
Oarjel — — — — — Rózsahegy Kálmán.
Casimir — — — — — Heltai N.
Labricelle — — — — — Leővey Leo.

Helyárak mint rendesen.

Kezdeté fél 8, vége 10 óra után.

Holnap, csütörtökön, 1898. június 9-én:

bérletfolyamban:

Diplomás kisasszonyok.

Énekes fővárosi életkép 3 felvonásban.

Irtá: Kövesi Albert.

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

17710. sz./1897. tkv.

Árverési hirdetmény.

A nagyváradí kir. törvényszék mint tkvi hatóság által a nagyváradí takarékpénztár részvénytársaság végrehajtatonak, Pópa Tőgyer végrehajtást szenvedő elleni 160 frt tőke s járuléka iránti végrehajtási ügyében, végrehajtást szenvedő tulajdonául felvett ezen tkvi hatóság területén fekvő s az oláh-apáti-i 109. sz. tkjvben foglalt 345 és 563 hrsz. ingatlanokra legelő s erdő járandóságra, tov. az oláh-apáti-i 69 sz. tkjvben foglalt 68, 129, 421, 519, 573

hrsz. ingatlanokra legelő s erdő járandóságra a kért végrehajtási árverés az 1881. LX. tcz. 146. §-a értelmében elrendeltetik s fogantatására határidőül:

1898 évi június hó 30-ik napjának délutáni 2 órája Oláh-Apáti-i község házába kitűzetik.

Kikiáltási ár az oláh-apáti-i 109. tkjbeli ingatlanokra 130 frt s az oláh-apáti-i 69. sz. tkjvben foglalt ingatlanokra pedig 412 frt azonban az árverésre kitűzött ingatlan szükség esetén ezen áron alul is el fog adatni.

Venni szándékozók bánatpénzül a kikiáltási ár 10%-át vagyis 13 frt illetve 41 frt 20 krt tartoznak készpénzben vagy óvadékképes érték-papirokban letenni.

A vételár 3 részletben fizetendő és pedig az első részlet az árverés napjától számított 15 nap alatt, a második részlet ugyanazon naptól számított 1 hónap alatt, a harmadik részlet ugyanazon naptól számított 2 hónap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától a fizetés napjáig 5%-os kamattal fizetendő.

Ezen árverés feltételei, a hivatalos órák alatt a telekkönyvi hatóságnál és Oláh-Apáti-i község előjáróságánál megtekinthetők.

Nagyváradí kir. tvszék mint tkvi hatóságnál 1898 évi márczius hó 29.

Olasz Gy. kir. tvszéki bíró helyett.

Kiss András,
kir. tvszéki bíró.

199 1—1

Szives Tudomásul!

A nyomda-ipar kizárólagos művelése céljából papir- és írószer-kereskedésünket teljesen felosztattuk. Ez alkalomból az alatt jegyzett gyári árakon következő iskolai és írószereket bocsátjuk áruba.

Kuhn-féle író tollak.

8 doboz 541. sz. — — — 1 doboz —53
20 „ 253. „ — — — 1 „ —1.05
5 „ 520. „ — — — 1 „ —.90
20 „ 414. „ — — — 1 „ —.90
65 „ 180. „ — — — 1 „ —.45
70 „ 530. „ — — — 1 „ —.65
1—1 doboz Rond-toll 1, 2 1/2,
3 1/2, 4 1/2, 5, 5 1/2, 6. sz. — 1 „ —1.25
2—2 doboz Rond-toll 3, 4. sz. 1 „ —1.25

Rigler-féle irkák és gyakorlatok.

700 db Rajzfűzet 121. sz. 8 lapos száza 5.—
100 „ Irka 55. „ Számtani „ —.55
800 „ „ 55. „ Diktando „ —.55
300 „ „ 51. „ „ „ —.65
100 „ „ 51 1/2 „ „ „ —.52
300 „ Tiszt. fűzet 282. „ 40 lapos „ 10.13
900 „ „ 1280. „ 16 „ „ 2.52
2250 „ Gyakorlat 1240. „ 8 „ „ 2.70
1800 „ „ 1240. „ 6 „ „ 2.48
Száza
1280 „ „ 1241. „ 20 „ vászonhát 7.83
1100 „ „ 1241. „ 20 „ oldav. 6.48
1350 „ „ 1241. „ 10 „ „ 3.78
2000 „ „ 1100. „ 8 „ — 1.89
200 „ „ kis alak 8 „ Német 1.50
100 „ „ „ 8 „ Dikt. 1.50
30 „ „ „ 8 „ Számt. 1.50
2300 „ Szépír. fűzet 64. sz. 6 „ Magyar 1.35
2000 „ „ 64. „ 6 „ Számt. 1.40
2000 „ „ 64. „ 6 „ Dikt. 1.35
2000 „ „ 64. „ 6 „ Német 1.35

Vegyesek.

36 doboz pecsét ostya — 1 doboz —.20
250 darab színes író — drbonkint —.04
2000 „ tollszár 144 drbonkint 90—1.65 krig.

Ecsetek, festékek különböző árban.

Midőn ez alkalmi vételre iskolai előjáróságok, egyesek és viszontelárúsítók figyelmét jóval a tanév kezdete előtt felhívjuk, egyszersmind b. rendelkezéseiket, előjegyzéseiket vagy ajánlatukat kérjük.

Tisztelettel

A Szent László Nyomda-Részvénytársaság
Nagyvárad, Apáczá-utca 3. sz.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására juttatni, miszerint

86 8-0

A SZENT-LÁSZLÓ (Püspök) gyógyfürdő,

mely 33 R^o kénés hévforrásokkal és Artézi-kúttal bir, eddigi fürdő-árait tetemesen leszállítottam, m. p.

„László-fürdő” 24 órára . . . 25 krajczár.
„Erzsébet-fürdő” 24 órára . . . 35 krajczár.

továbbá a Közutí-vasuton váltott oda- és vissza-utazásra szóló **II. osztályu vasuti jegy az „István” tükör-fürdőre szóló fürdő-jegygyel, fürdő-ruhával együtt 1 frt. **

Mídon még a n. é. közönség tudomására hozom, hogy a Püspök gyógyfürdő teljesen a mai kor kívánalmainak megfelelőleg, úgy a **női**, mint a **férfi osztálynál** ujonnan berendezett

massirozó kabinkkal van berendezve,

sétaterekkel, tekepályával, Lawn-Tennys-sel van ellátva. Naponta KISS BÉLA debreczeni első rangu czigány-zeneakara szórakoztatja a t. közönséget.

Ételekről, valamint tisztán kezelt **italokról**, ugyszintén a legpontosabb és legszolidabb kiszolgálásról szintén gondoskodtam.

A n. é. közönség szives látogatását kérve, maradtam teljes tisztelettel

Czeglédy Sándor, fürdő-bérlő.